

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN

15 cents de regel
halve 35 cents regel.

HET BUDGET

VOOR 1844 en 1845.

Wij hebben het oordeel der Tweede Kamer over de voorgedragen tweejarige begroting gezien in het voorloopig verslag der centrale sectie. Het eene zoo wel als het andere laat veel te wenschen over. Zoo weinig als de begroting aan de algemeene verwachting voldaan heeft, zoo weinig ook heeft het voorloopig verslag der centrale sectie beantwoord aan hetgeen men van de Kamer verwachten mogt.

Het ministerie verwijt men te regt, dat het noch die spaarzaamheid heeft aan den dag gelegd, welke de geest van bezuiniging veronderstelt, noch die opregtheid en duidelijkheid in opgaven, welke men beloofd had, noch die bezuinigingen en inkrimpingen, welke onze financiële toestand gebiedend vordert. Men heeft iets bezuinigd, maar in eenen bekrompen geest. Men heeft uitgaven geschrapt, welke nuttig waren, terwijl men andere overtollige, onregtmatige, heeft laten bestaan. In alle geval wat men bezuinigd heeft is niet in verhouding met den financiële toestand des lands.

Dit alleen moet genoeg zijn, om de begroting onaannemelijk te verklaren.

Zal de begroting verworpen worden? Men zou bevestigend moeten antwoorden, te oordeelen volgens het voorloopig verslag der centrale sectie. Men zou zich echter daarin zeer kunnen vergissen. De Kamer heeft tot dusverre eene zeer sterk geproponeerde hebbelijkheid vertoond, om bij de openbare beraadslagingen datgene goed te stemmen, wat men in de geheime debatten der sectie als verderfelijck had afgekeurd. Wie zal zeggen kunnen, of de Kamer van deze noodlottige gewoonte heeft afgezien, tenzij men niet de overtuiging hebbe, dat in de Kamer een fanatisch beginsel werkzaam is, dat sommige leden uit hunne slaperachtigheid heeft gewekt, om een afkeurend votum uit te brengen, niet zoo zeer omdat het afgekeurd ontwerp slecht is, als wel omdat men het ministerie, of den minister en soms ook wel den Koning zelven in verlegenheid brengen wil.

Die comédie hebben wij de Kamer toe in het bespottelijke zien spelen onder de regering van Willem I, toen er sprake was

van het toemogelijke van het huwelijk. Verbeel u; wat een nationale ramp den Koning gehuwd te zien met een Katholijke Belgische adellijke dame! En dat in Nederland! Onmogelijk! Dat zullen noch het *Handelsblad*, noch de domine's van Amsterdam, noch de Staten-generaal dulden! De begroting wordt afgestemd! — Maar intusschen laat men de Kamer half officieel vernemen, dat Z. M. van het huwelijk heeft afgezien! — Triumfkreten in het *Handelsblad*; dank en bede dag voor de Amsterdamsche Domine's en goedkeuring van de begroting door de Tweede Kamer. — Het ligt nog versch in het geheugen, hoe die comédie binnē weinige maanden, uit fanatisme, herhaalden malen gespeeld werd, door diegenen welke in de natie het meest beschaafd en verlicht moeten geacht worden. Het behoort tot de geschiedenis, als eene schandige bladzijde, welke de hooggeroemde protestantsche verdraagzaamheid in Nederland nakend te toon stelt.

Zijn die vlagen van fanatisme geheel voorbij? Wij gelooven het niet. Zeker is het, dat men zich nu schaamt, over de toen uitzinnig aangeheven noodkreten. Z. M. de Graaf van Nassau, zoowel als zijne Katholijke gemalin, genieten in den Haag bij een ieder al de achting, al den eerbied, waarop Zij kunnen aanspraak maken. Maar wordt niet een nieuw vuur van fanatisme gestookt tegen de Katholijken? En kan dat vuur van nijd en afgunst uit een godsdienstig beginsel ontsproten, gelijk het toen werkzaam was bij de leden der Staten-Generaal, ook niet thans daer den invloed uitoefenen, waardoor men onder de regering van Willem I schandig een budget zag afkeuren en goedkeuren, naar gelang men zich tegenstrijdige tijdingen liet op den mouw spelen? Er zijn er nog, gelijk er toen velen waren, die zich weinig aan de begroting, als begroting, laten gelegen liggen, en daarom hunne stem niet naar de innerlijke waarde van het voorgedragene afstemmen; maar die afhankelijk maken van omstandigheden, welke met hetzelfde niets gemeens hebben. Zouden er niet onder hen gevonden worden, die door het opgewonden, dweepachtig en oproerig schrijven van sommige protestantsche heethoofden medegesleept, door vooroordelen beneveld, deelende in het goetdrijvend godsdienst-gevoel, dat hier en daar op nieuw en met bitterheid ont-

vlaant, zich misschien verlagen zullen, om de comédie te herhalen, welke schande wij hierboven vermeldden?

Wij beschouwen het niet als onmogelijk. Zagen wij éénmaal de overgrote meerderheid der Kamer zich door fanatisme verblinden; wat toen mogelijk was, behoort ook nog heden onder de mogelijkheden. En wanneer men oplet op de zaden van verbittering, welke menigvuldig en listig worden uitgestrooid, dan zou zulks misschien eene waarschijnlijkheid kunnen zijn. Mogt zich dergelijke strekking in den boezem der Kamer werkelijk veropenbaren, dan twijfelen wij er geenszins aan, of de Katholijke leden derzelve zullen op hunnen post zijn, om dien met alle kracht te bestrijden. Dan zou de gelegenheid geboren worden, dat zij de begroting, die zij afkeuren, omdat die afkeuring verdient, zouden moeten toestaan, om niet de vijanden van vrijheid en gelijkheid, de voorstanders van overdraagzaamheid, de standaardvoerders van willekeur en overheersching in de hand te werken.

DE STAATSRaad, GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Ontvangen hebbende eene missive van den Hoeren Hoofd-Ingénieur van den Waterstaat in deze Provincie, van den 9 dezer maand N°. 923.

Brengt dientengevolge bij deze ter kennis van het publiek, dat, uithoofde van dringende vereischte vernieuwingen en reparatien aan de Valbrug over de rivier de *Donge* in den grooten weg der 1 klasse N°. 3 bij *Kaamsdonk*, de passage over die brug, van den 17 dezer tot den 5 Junij aanstaande, zal gestreind zijn; en dat de passage met ruitzen en paarden, gedurende die strekking, zal kunnen plaats hebben over het zogenoemde *Willemsveer* 5 a 8 minuten gaans, boven voormelde Valbrug gelegen, over welk veer de passage die voor den aanleg des grooten wegs tusschen *Breda* en *Gorinchem* plaats had, geschiedde.

's Hertogenbosch den 11 Mei 1843.
De Staatsraad, Gouverneur voor
A. J. BORRET.

KERKELIJKE STAAT

ROME 1 Mei. Z. H. is heden morgen verzeld van verscheidene huige ambtenaren, ingeniëurs vertrokken, om de zee-provincien te bezoeken, welke sedert eene reeks van jaren door de tegenwoordigheid van eenen eerd geworden. Zijne Eminentie de was vooruit gegaan, ten einde de te bereiden. De zee-provincien word

reisboeken voorgesteld als ten proef van tafrijke benden dieven; hetwelk echter niet belet dat de groote wegen aldaar even veilig zijn als eenige andere weg van Italie. Zijne Heiligheid zal vooreerst Anagni, Alatri en Frosinone bezoeken en aldaar eenige dagen vertoeven, daarna zal Z. H. zich naar Terracina begeven. De H. Vader zal nauwkeurig, met de werkkundigen, die haar vergezellen, de pontijnsche moerassen in oogenschouw nemen, welke de gouverneur, naar men zegt voor een groot gedeelte wil droog maken. Deze reis zal echter niet langer dan veertien dagen duren.

RUSLAND.

-- Van de Poolse grenzen wordt onder dagteekening van den 3 Mei aan de Augsburger Allgemeine Zeitung gemeld:

De maatregelen tot uitbreiding der Griekschekerk in Polen worden nog altijd met de grootste gestrengheid volgehouden. Intusschen begint men toch in St. Petersburg behoefte aan eene beslechting der met den Pauselijken stoel bestaande geschillen te gevoelen. Om deze moeilijke taak te vervullen heeft men thans den heer von Butenief verkozen, en zijne benoeming tot gezant te Rome is hem reeds naar Konstantinopel toegezonden. Waarschijnlijk zal hij zich over Weenen, waar zijn gezin zich ophoudt, naar Rome begeven, zoodra de heer v. Tiloff van zijne verloofreis te Konstantinopel teruggekeerd zal zijn.

TURKIJE

-- In berigten van de Turksche grenzen van 1 Mei leest men:

Ofschoon de tijding, dat de Porte aan de eischen van Rusland ten aanzien van Servie toegegeven had, reeds eenige dagen geleden hier aangekomen is, heeft toch onze regering tot heden toe weten te beletten, dat deze tijding onder de groote massa des volks verspreid wierd; zij liet verscheiden personen in hechtenis nemen; die voorbarig genoeg waren om zich op openbare plaatsen over het gebeurde uit te laten. Dit geschiedde onder voorwendsel, dat zij valsche en ongunstige berigten verspreidden, om aan de regering moeijeligheden te berokkenen. Velen, die in September des vorigen jaars verbannen waren, of vrijwillig het land verlaten hadden, zijn in de afgelopen week heimelijk naar Servie teruggekeerd en hebben zich meestal naar het district van Schabacz begeven, waar de aanhangers van Vorst Milosch zich schijnen te vereenigen. Ook hebben daar reeds eenige onrustige bewegingen plaats gehad en zijn een aantal personen in hechtenis genomen, nadat de vorstelijke commissaris er aangekomen was. Een andere regerings commissaris werd naar Semendria gezonden, om de opgewonden geouderen des volks tot bedaren te brengen, waarin hij echter niet slaagde; in tegendeel heeft men aldaar na zijne aankomst geweigerd verder eenige belastingen te betalen, welk voorbeeld waarschijnlijk in het geheele land navolging zal vinden. Aan de grenzen van Bosnie en Bulgarje zijn verscheiden vechtpartijen en schermutselingen tusschen Serviërs en militaire posten der Turken voorgevallen. Alexander Georgowitsch is van zijne rondreis in Servie nog niet teruggekeerd.

DUITSCHLAND.

In het graafschap Hoya, aan den Beneden Wezer, heeft eene daad van volkwraak plaats gehad, die schaars hare weerga heeft. In het dorp Asendorf woonde tot schrik dier geheele omstreek zekere familie Haselbrake, die sedert 20 jaren in verdenking stond, van bijna alle diefstallen te hebben gepleegd, welke men in het regtsgebied Hoya te betrouwen gehad had, zonder dat het der Justitie mogelijk geweest was, de schuld dezer lieden te bewijzen of hen onschadelijk te maken. Daarbij hadden zij de boeren zoudagig in bestendige vrees weten te houden, dat de bestulenen naar zelden den diefstal aangaven, veel minder wisten te zeggen, dat zij de Haselbrakes verdacht hielden, daar zij vreesden, dat deze hunne huizen

boven hun hoofd zouden in brand steken, hetgeen bij de stroodaken aldaar zeer gemakkelijk is. In den nacht van den 22 op den 23 dezer breekt een der gebroeders Haselbrake bij zijnen ouden, aan een zenuwkoorts doodelijk liggenden schoonvader in, en steelt. Den anderen dag vervolgt men zijn spoor en juist op het oogenblik dat de kerk te Asendorf uitgaat, wordt daar bekend gemaakt, dat Haselbrake dien nacht weder een inbraak gedaan heeft. Aanstonds laat de schout de woning omsingelen en de geheele massa van boeren leent daarbij de hand. Men vindt ook werkelijk de dieven, alsmede de gestolen voorwerpen; doch de broeders wisten naar verschillende kanten te ontsnappen. Nu begint eene jacht op de heide, en twee honderd boeren met knuppels gewapend, vervolgen twee menschen.

Na verloop van een uur wordt de een, doodmoede govangen, en kort daarop ook de ander, in eene andere richting. Bij deze gelegenheid, alsmede bij het transport, ontbrak niet natuurlijk niet aan knuppelslagen. Nu stelt de schout den gevangene onder eene wacht van boeren, om naar den anderen gevangene te gaan zien. Naauwelijks echter had hij zich verwijderd, of een troep woedende boeren stormt het huis binnen, en geeft den gevangene onder voorwendsel van hem tot bekentenis te willen dwingen, zulk eene dragt slagen, dat hij onder dezelve den geest geeft. Zoo men zegt, zijn er wel geene volstrekt doodelijke wonden gevonden, doch het benedenste gedeelte van den rug moet zoo geteisterd zijn, dat men geene spier meer konde onderscheiden. Terwijl dit in Asendorf voorvalt, sterft een halfuur verder op, de andere broeder, minder aan een groot aantal slagen, dan wel door eene wonde aan het hoofd.

Aanstonds is in deze zaak door de Justitie van Hoya eene instructie begonnen, ten gevolge waarvan reeds een dozijn der vermoedelijke daders gevangen zitten. Deze zijn meestal ter goede faam staande, gedeeltelijk welvarende boeren.

ENGELAND

De Heer Lane Fox, die zoo als men weet aan de Kamer der gemeenten een voorstel zal aanbieden, om de door de herroeping veroorzaakte beweging tegen te werken, heeft aan O'Connell eene brief gezonden, waarin hij hem verzoekt bij de discussie tegenwoordig te zijn, welke over dit onderwerp zal plaats grijpen. De grond van dezen brief is even belagchelijk als deszelfs vorm. O'Connell zal denzelven ongetwijfeld niet onbeantwoord laten; want waarlijk hij heeft stof.

De afschaffing der wetten op de granen heeft in de zitting van den 9 van de Kamer der gemeenten, het voorwerp van een nieuw voorstel van de zijde van den heer Villiers uitgemaakt. Zonder twijfel zal dezelve verworpen worden; want deze maatregel heeft de meerderheid der Kamer tegen zich, en zoolang het torysch ministerie duren zal, heeft men geene hoop hetzelfde te zien verwezenlijken. Voor het overige is deze groote kwestie zoo dikwijls bediscussieerd, dat zij hare belangrijkheid begint te verliezen; de redenaars die dezelve behandelen, kunnen niet dan reeds bekende argumenten aanvoeren, en trekken daardoor zelfs zeer weinig de aandacht der Kamer. Het is voor Engeland echter eene levens kwestie, en het moet ook aanwende om dezelve te verwijderen, zij zal altijd den geest van velen bezig houden, die overtuigd zijn, dat de vernietiging der wet op de granen het eenige middel is om in den nood der arbeidende klasse te voorzien.

H. M. schijnt nog altijd voornemens Ierland te bezoeken.

De berigten van daar luiden echter verre van gunstig. Eensklaps is het Iersche vraagstuk, dat gedurende eenigen tijd tamelijk slapende was gebleven, weder op den voorgrond geraakt. De verklaringen der ministers in het parlement, dat zij de pogingen tot afscheuring van Ierland met kracht zouden wesen te keer te gaan — en waartoe reeds meerdere krijgsmagt naar Ierland is overgezonden — hebben aldaar eenen geweldigen indruk gemaakt. Niet alleen rigten sommige bladen de hevigste bedreigingen tegen de bewinda-

lieden, en beweren zij, dat het Torybestuur pogingen om Ierland een afzonderlijk parlement te verschaffen, niet zal durven wederstaan, de groote volksherder, D. O'Connell, heeft vergadering van de afscheuringvereeniging Dublin bijgewoond, te midden van een veelheid van talrijke menigte.

Welhaast voerde hij tot dezen het woord, zeldo, dat er een gewichtige dag voor Ierland aangebroken. Hij maakte er opmerkzaam op, voor weinig tijds nog de engelsche dagbladen weinig of geenerlei gewag maakten van de pogingen om de Unie te herroepen, en thans was het hem aangenaam, te zien, hoe de verbreking der Unie reeds werden gevreesd. Men zou hem echter niet onder krijgen (luide toejuichingen). Hij voer daarna hevig tegen de bewindslieden uit, noemde Sir R. Peel een ellendeling en had hem vooral geladen op Lord Brougham, dien hij de verachtelijksten aller staatslieden heette, die zijn vrienden verraadde en zijne vijanden vleide, een doodeter, die zijne groote talenten tot de vuigste eigenbaat verlaagde. Het was eene eer zulk een man tot bestrijder te hebben. Overigens, als de ministers waanden, dat zij met geweld de Iersche vrijheid onder den voet zouden halen, dan zouden zij buiten den waard hebben gerekend; het dierbaarste bloed der Ieren zou eerst moeten vergoten worden. » De Koningin (zoo ging de spreker voort) zou naar Ierland overkomen. (Eene stem viel hem in de rede: geen welkoms groot aan haar). Neen, welkom haar, God behoede haar! Als zij in Ierland zal komen, zullen wij verzoekschriften aan haar rigten, een millioen Unieverbrekers zullen ze teekenen (toejuichingen), en de Unie zal verbroken worden (hernieuwd gejuich). Ik hope, dat elke stad en elk dorp, waardoor H. M. zich zal begeven, vlaggen zal uitsteken, met de woorden, » Wij verzoeken Uwer Majesteit de Herroeping van de Unie! » Na nog verder in dezen geest te hebben gesproken, eindigde de Heer O'Connell met te verklaren: » dat Ierland aan de Ieren en de Ieren aan Ierland zouden behooren. »

-- De heer Arkwright, onlangs in den ouderdom van zes en tachtig jaren overleden, laat de grootste fortuin na die ooit door eenigen door beurs-speculatie verrijkten kapitalist is bezeten. Ieder zijner vijf zonen erft anderhalf millioen ponden sterling, zoo in openbare fondsen als andere bezittingen, terwijl zijnen oudsten zoon bovendien nog zoovele landerijen aankomen dat hij de rente daarvan op viermaalhonderdduizend ponden sterling schatten kan. Verder heeft hij onder zijne een en vijftig kleinkinderen en achterkleinkinderen zevenmaalhonderdduizend ponden sterling verbeeld, en daarenboven zijne dochters, oene van welke niet sir J. Wagram, den voormaligen vicer-kanselier van den Exchequer, gehuwd is geweest, geen zins vergeten.

SPANJE.

De heer Lopez was den 5 Mei begonnen te onderhandelen om zijn ministerie te vormen. Het is op den 9 door Espartero aangenomen. Het is niet waarschijnlijk dat deze kabinets reorganisatie eenige gunstige verandering in de betrekkingen van Spanje met Frankrijk zal ten gevolge hebben. Want de oppositie, waaruit het nieuwe ministerie ontstaan is, is Frankrijk vijandig. Het is slechts in een punt ten voordeele van het kabinet der Tuilerien, te weten, dat hetzelfde Engeland niet meer genegen zal zijn dan Frankrijk.

-- De Prins Jerome Bonaparte is den 7 te Barcelona aangekomen. Men schrijft van daar: Het is thans geen geheim meer, dat in Spanje eene partij bestaat, welke de minderjarigheid der Koningin wil hebben verlengd. Er zijn alhier agenten aangekomen ten einde de publieke opinie te ponsen en de middelen te berekenen om tot het bewuste doel te geraken. Men verzekert dat er pogingen zijn aangewend om een adres in dien zin aan den regent te doen indienen.

FRANKRIJK

Men vreesd, naar het schijnt, dat de commissie welke vergadering heeft tot den 11de van

den spoorweg van het Noorden, van hare onder-
neming zal afzien, bijkijken de condities door
de Kamer veranderd worden. Reeds hebben ver-
scheidene algemeene ontvangers en kapitalisten zich
vereenigd om deze commissie op zijde te treden.

De discussie der suikers heeft in de kamer voort-
geduurd. Het ministerie houdt deszelfs ontwerp
met veel vastheid staande. De heer Cunin Gridaine,
minister van koophandel, heeft verklaard, dat hij,
innerlijk overtuigd van de noodzakelijkheid om eenen
maatregel te nemen om den inlandschen suiker te
onderdrukken, op nieuw zijn ontwerp bij de aan-
staande zitting meende te moeten indienen, indien
hetzelve dit jaar verworpen werd. Deze verklaring
van den minister scheen eenige beweging in de
kamer te veroorzaken.

-- In de kamer der Pairs heeft den 11 Mei eene
ernstige beraadslaging plaats gehad over het vraag-
stuk van de geheel vrije uitoefening van eeredienst
door de Protestanten, dat sedert eenigen tijd de
openbare aandacht in Frankrijk bezig houdt. De
aanleiding tot deze beraadslaging werd gegeven
door verzoekschriften van het Protestantsche Con-
sistorie te Niort en van andere Protestantsche leera-
ren en leken, waarin gezegd werd, dat indien, ge-
lijk het Hof van Cassatie nu weder onlangs heeft
beslist, het Art. 291 van het strafwetboek ook toe-
passelijk is op vereenigingen van meer dan twintig
personen, die enkel tot het houden van godsdienst-
oefeningen bijeenkomen, de geheele vrijheid van
godsdienst, bij Art. 5 van het charter als beginsel
vastgesteld, niet bestaat, en waarbij alzoo het
verzoek werd gedaan, om de wetgeving in dien
zin te veranderen, dat voor het houden van gods-
dienstoefening eene bloote kennisgeving aan den
maire der gemeente genoegzaam mogt zijn, zoo-
dat niet meer, gelijk thans, eene magtiging van
de zijde der Regering zou worden gevorderd. Een
Katholieke Pair, de Hertog de Broglie en twee Pro-
testantsche, de Heeren de Gasparin en Pelot de la
Lozère, hebben de strekking dezer verzoekschrif-
ten verdedigd. Zij zeiden, dat de verplichting tot
het vragen van magtiging voor het houden van
godsdienstoefening het regt van de zijde der Re-
gering mede bragt, om die magtiging te weige-
ren: dat dan ook in den laatsten tijd het voor-
beeld van zulk eene weigering, of ten minste van
het achterblijven der magtiging voor eene nieuw
opgerigte Protestantsche gemeente bestond, en dat
dit niet geheele vrijheid van godsdienst heeten mogt.

Ten slotte werd met eene aanzienlijke meerder-
heid tot het ter zijde leggen der verzoekschriften
besloten.

De expresident Bouyer was volgens de laatste be-
rigten nog steeds te Jamaica. Met belangstelling
volgde hij den loop der gebeurtenissen van Haiti,
maar zonder het verlangen of de hoop te kennen
te geven om de magt weder in handen te krijgen,
welke hem ontnomen is. Hij wordt te Parijs ver-
wacht. Het appartement, dat hij betrekken zal, is
bereids gehuurd.

De Italiaansche pers houdt zich sedert eenige dagen
Lezig met een ontwerp van tolvereeniging tusschen
de verschillende staten van het Schiereiland. Zekere
dagbladen zijn zelfs van meening, dat Oostenrijk
daarin met voordeel kon toetreden; maar zij be-
driegen zich klaarblijkelijk Oostenrijk helt natuur-
lijk naar Duitschland over, en zou zich niet dan
met nadeel van de groote markt van het Zollverein
verwijeren.

BELGIË

Wij hebben in een vorig nummer de aandacht
gevestigd op eene groote financiële operatie, welke
thans te Parijs en in den Haag plaats heeft voor
rekening van het Gouvernement, en waarbij het
ons nuttig voorkomt, hoe geheimzinnig men de
zaak ook moge behandelen, de kapitalisten uit
te noodigen om hunne aandacht hiernaan te ver-
leenen. Er wordt gehandeld over de capitalisatie
en de teruggave aan Holland van alles of van een
gedeelte der schuld waarvoor wij volgens over-
eenkomst verantwoordelijk zijn. Men schrijft ons
op nieuw uit Parijs, onder dagteekening van den

13, dat de onderhandelingen met het huis van
Rothschild zeer ver gevorderd zijn, dat men het
bijna omtrent de voorwaarden, den aard van het
te maken fonds, en den prijs der uitschietsing
eens is. Men spreekt van 3 p.c. ter hoogte van
72 tot 73; wij staan echter niet voor de juistheid
dezer cijfers in. (Emancipation.)

NEDERLAND

s' HERTOGENBOSCH 16 Mei.

Uit een verslag door het Hoofd-Bestuur der
Maatschappij tot verzaechting van het lot van be-
hoefteige kraamvrouwen en hare pas geboren kin-
deren in de Provincie Noord-Brabant, onder de be-
scherming van Hare Majesteit de Koningin der Neder-
landen en onder voorzitting van Mevrouw Borret
Geboren Vermeulen, echtgenoot van Zijne Excellentie
den Heer Staatsraad Gouverneur der Provincie,
omtrent den toestand der Maatschappij bij het einde
van het veertiende Jaar van haar bestaan opgemaakt,
blijkt onderanderen, dat door deze edele en mensch-
lievende inrigting in een tijdvak van veertien
jaren 3648 vrouwen door het uitreiken van pak-
jes goederen zijn bedeeld geworden en aan 3841
vrouwen geldelijke ondersteuning in behoefteige
omstandigheden zijn verleend.

--De Minister van Financiën brengt bij deze, in
voldoening van art. 3 der wet van den 27 Decem-
ber 1840 (Staatsblad no. 70), ter algemeene kennis,
dat de krachtens dezelve wet uitgegevene schat-
kist-biljetten op den eersten dezer maand beliepen
eene kapitale som van f 5,980,600 (vijf millioenen
negen honderd tachtig duizend zes honderd gulden).

-- Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken
heeft ter kennisse gebracht van degenen, die mogten
verlangen tot den, op 1 September 1843 aan te
vangen volgenden cursus der Koninklijke Akademie
ter opleiding van burgerlijke Ingenieurs, zoo voor
lands dienst als voor de nijverheid, en van
kweekelingen voor den handel, te worden toege-
laten, dat de commissie, belast met het onderzoek
der candidaten, hare zittingen zal houden in het
Akademiegebouw te Delft, in den loop der vol-
gende maand Janij, op de uren en uren, welke
zullen worden bekend gemaakt aan al de personen,
die zich tot bekoming van berigt dienaangaande
vóór den 25 der tegenwoordige maand Mei schrif-
telijk aan den Directeur der voormelde Akademie
zullen hebben aangemeld.

Degenen, welke in voege voorschreven verlangen
te worden toegelaten bij het afleggen van examen,
zullen het bewijs moeten overleggen, dat zij op
den 1 September aanstaande den ouderdom van 17
jaren zullen zijn ingetreden, en dat zij, ingevolge
het programma der Akademie, geplaatst in de
Staats-Courant van den 31 October 1842, zullen
moeten doen blijken, de navolgende kundigheden
te bezitten:

10. De rekenkunst, bijzonderlijk de kennis der
gewone en decimaal breuken, met toepassing op
het Nederlandsche maten- en gewigtenstelsel, zoo
mede de leer der meetkundige evenredigheden en
het trekken van den vierkant-wortel uit alle ge-
tallen;

20. De eerste gronden der stekunst, met inbegrip
van de oplossing der vergelijkingen van den eersten
graad met eene onbekende, de behandelingen der
wortelgrootheden, en de eigenschappen der reken-
en meetkundige reeksen.

30. De meetkunst, tot aan de eigenschappen
der vlakken;

40. Het handteekenen, waarin men eene genoeg-
zame vaardigheid zal moeten bezitten, om uit de
hand een omtrek te schetsen van het een of ander
geteekend voorwerp;

50. De taalkunde, eene genoegzame kennis der
Hollandsche taal, om dezelve zonder spelfouten op
dictaat te kunnen schrijven, en der Fransche in
zoo verre dat men een gesprek, in dezelve ge-
houden, kan verstaan, en eenig opstel in die taal
dadelijk en wondeling in het Hollandsche kan over-
brengen. Voemdelingen zullen alleen gehouden
zijn, de Hollandsche taal genoegzaam te verstaan,
om de lessen, welke in dezelve gegeven worden,
met vrucht te kunnen bijwonen.

Na den afloop der examina zal, vóór het einde
der maand Julij, door den Directeur der Akade-
mie aan de geëxamineerden (derzelver ouders of
voogden), die beyonden zijn al de vereischten te
bezitten, van hunne toelating tot de Akademie,
worden kennis gegeven.

-- Uit Deventer schrijft men: « Men vergesamt,
dat onze gewezen stadgenoot, de verdienstelijke
schilder L. Meijer, zich thans van den Helder be-
vindt, zijnde hij door Z. M. Lodewijk Philips belast
met het vervaardigen eener schilderij, voorstellende
de landing der Engelschen en Russen in 1799 aan
den Helder; voor welk stuk den kunstenaar 20,000
francs is toegezegd.»

-- Dezer dagen is het strategisch grondgebied
van de vesting Maastricht, op den linkeroever van
de Maas, 't welk zich, volgens de besluiten der
Londensche conferentie en daarop gevestigde trak-
taten, tot 1200 ellen van den teen der glacis van
de vestingwerken uitstrekt, van St.-Pieter tot
Smeermaas, door Nederlandsche en Belgische
hoofdaambtenaren, in tegenwoordigheid der weder-
zijdsche burgemeesters, afgebakend geworden.

-- Uit Goes schrijft men: Met genoeggen mogen
wij vermelden, dat het aan Z. M. onzen beminden
Koning andermaal behaagd heeft, aan den veel
belovenden jongeling J. van der Pijl, die ter op-
leiding in het kunstschilderen zich onder de leiding
van den verdienstelijken Kruseman te Amsterdam
bevindt, andermaal eene gratificatie te verleenen
en wel ditmaal van 150 gulden. Deze milddadig-
heid van den Vorst, zoo welkom aan den jongeling
die onlangs zijnen vader verloor, wordt ook door
onze stadgenooten, die mede dien jongeling on-
dersteunden, hooggeschat en is voorval aan zijne
moeder, welke op hem al hare hoop vestigt, hoogst
aangenaam.»

-- Men verneemt dat Z. M. de Koning Groot-Hertog
tegen het einde der maand Julij het Groot Hertogdom
zal komen bezoeken. Deze aangename tijding,
welke wij uit eene geloofwaardige bron hebben
ontvangen, zal door het geheele land met vreugde
worden vernomen. De begonnen verbeteringen in
alle takken van bestuur, de ijverige voortzet-
ting der openbare werken, de voorzigtige en
talrijke hervormingen in de verschillende regle-
menten, de wijziging en verrigtingen in het stel-
sel en de toepassing der verschillende openbare
lasten, het geruststellend vooruitzicht in de toekomst,
al deze gewichtige aangelegenheden zullen aan een
iegelelijk levendig voor den geest staan om de hulde
daarvoor aan den Vorst toe te brengen en om hem
te toonen dat indien twee jaren geleden, bij gelo-
genheid van zijn eerste bezoek van het Groot Her-
togdom, de wettigste verwachtingen op hem ge-
bouwd zijn, het als nu de dankbaarheid is voor
het reeds verwezenlijkte goed die hem voor zijne
hooge belangstelling zal beloonen. (J. de L.)

-- Zondag den 7 dezer hebben onder de bede-
laars kolonisten, gevestigd in het tweede gesticht
der kolonien van de Maatschappij van Weldadig-
heid te Veenhuizen, eenige ongeregeldeheden plaats
gehad, waarbij twee veldwachters, de een zwaar-
der, de ander ligter, door messteken zijn verwond.
Den volgenden dag zijn negen dier kolonisten op
regtelijk bevel naar Assen getransporteerd, en is
tegen hien eene instructie aangevangen. Sedert is
de rust in de kolonien niet meer verstoord.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 15 Mei.

Opening ten half drie ure.

De voorzitter zegt ontvangen te hebben missives
van de Heeren Warin, Hoofst, van Nagell en Snoeck
Hurgronje, houdende kennisgeving dat zij uit hoofde
van verschillende omstandigheden, voor alsnog
verlinderd worden aan de werkzaamheden der
Kamer deel te nemen.

Aan de Kamer is hulde gedaan aan een boek-
werk getiteld: *Over het onmatig gebruik van sterke
dranken.* Deswege is het gewoon besluit genomen.

Een verzoekschrift van den heer Librecht Le-
wyn te Leyden, houdende bedenkingen tegen het

